

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

POLSKIEGO TOWARZYSTWA OCHRONY PTAKÓW

z siedzibą w Białowieży ul. Mostowa 25

za 2019 rok

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 roku, w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (DZ.U.01.50.529).

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (zwane dalej PTOB) z siedzibą w Białowieży, ul. Mostowa 25, zostało zarejestrowane w Rejestrze Stowarzyszeń, Sądu Rejonowego w Białymstoku XII Wydziału Gospodarczego KRS pod numerem 0000082995.

REGON 050040006

NIP 543-11-81-345

Zarząd PTOB:	Imię i nazwisko
Prezes	Edyta Kapowicz
Wiceprezes	Miszo Kocew
Członek Zarządu	Jadwiga Falkowska
Członek Zarządu	Andrzej Gabiński
Członek Zarządu	Dominik Krupiński
Członek Zarządu	Sebastian Menderski
Członek Zarządu	Adam Michał Zbyryt

Celem PTOB jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności:

1. Ochrona ptaków i ich siedlisk.
2. Poznawanie stanu i obserwowanie zmian awifauny.
3. Szerzenie wiedzy na temat ptaków, zagrożeń ich bytowania i możliwości ochrony.

Cele powyższe PTOB osiąga przez:

- Podejmowanie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących przyrodę, a zwłaszcza ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.
- Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.
- Ochronę czynną rozumianą m.in. jako:
 - a) zabezpieczanie, konserwację i budowę miejsc lęgowych,
 - b) zabezpieczanie i kształtowanie lęgowisk, żerowisk, noclegowisk oraz innych miejsc występowania ptaków,
 - c) zabezpieczanie i kształtowanie miejsc i siedlisk w których występują gatunki fauny i flory stanowiące pokarm ptaków lub wpływające w inny sposób na populacje ptaków lęgowych i wędrownych,
 - d) wykupywanie i wydzierżawianie gruntów stanowiących lęgowiska, żerowiska, noclegowiska i inne miejsca występowania ptaków,
 - e) prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,
 - f) możliwość refundowania właścicielom, dzierżawcom i użytkownikom nieruchomości strat wynikających z:
 - gniazdowania i żerowania ptaków,

Handwritten signatures and initials in blue ink, including 'Kowalski', 'Gruw', 'Stas', and 'Yu'.

- użytkowania przez nich gruntów w sposób zgodny z zaleceniami PTOB.
- Edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowane m.in. poprzez:
 - g) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji,
 - h) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach,
 - i) prowadzenie lekcji, zajęć szkolnych i obozów,
 - j) promowanie i upowszechnianie wiedzy.
- Upowszechnianie zasad zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju obszarów wiejskich.
- Współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOB.
- Powoływanie fundacji.
- Zatrudnianie osób fizycznych.
- Prowadzenie działalności gospodarczej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, wyłącznie jako działalności dodatkowej.

2. ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Działalność statutowa PTOB w 2019 roku była prowadzona poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony siedlisk ptaków, prowadzenie gospodarstwa rolnego, dzierżawę nieruchomości przyrodniczo cennych, wykonywanie badań, opracowań i ekspertyz przyrodniczych, edukację dzieci i młodzieży w szkołach oraz szeroko rozumianego społeczeństwa w Stacjach Terenowych PTOB w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) oraz Białowieży i Kalitniku (woj. podlaskie), współpracę z organami administracji rządowej, samorządowej i leśnej, a także doradztwo w zakresie działalności i inwestycji środowiskowych mających wpływ na ptaki i ich siedliska.

Działania realizowane w 2019 roku:

- ***Podjęcie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.***
 - a) uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie kurników w Kruszyńskich,
 - b) praca nad merytoryczną częścią wniosku o wprowadzenie moratorium na 13 gatunków ptaków łownych w ramach koalicji Niech Żyją!,
 - c) uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej w miejscowości Pańska Wola (gm. Wydminy),
 - d) zgłoszenie nowych stanowisk ptaków strefowych wykrytych na obszarach Natura 2000 Ostoja Warmińska, Puszcza Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Knyszyńska i Puszcza Białowiecka do RDOŚ w Olsztynie i w Białymstoku w celu ustanowienia strefy ochrony (łącznie 93 stanowiska),
 - e) zgłoszenie likwidacji stref ochrony z uwagi na opuszczenie stanowisk ptaków strefowych na obszarach Natura 2000 Ostoja Warmińska, Puszcza Napiwodzko-Ramucka i Puszcza Białowiecka do RDOŚ w Olsztynie i Białymstoku (łącznie 26 stanowisk),
 - f) uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym dotyczącym wydania decyzji środowiskowej dot. budowy 3 indykczyków w miejscowości Sątopy, gmina Bisztynek,
 - g) sprzeciw wobec planów budowy strzelnicy w miejscowości Pareżki (gm. Górowo Iławskie).

Działalność zlecona związana z opracowywaniem raportów oddziaływania na środowisko w zakresie awifauny:

a) brak.

Inne działania zlecone:

- a) ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o gatunkach ptaków oraz uwarunkowaniach ich ochrony na obszarze Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004, z wyłączeniem gruntów Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP oraz terenu Białowieskiego Parku Narodowego, dla gąsiorka i derkacza, na zlecenie RDOŚ Białystok,
- b) ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o gatunkach ptaków oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007, z wyłączeniem gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w zakresie bociana białego, jako członek konsorcjum z Towarzystwem Przyrodniczym Dubelt, na zlecenie RDOŚ Białystok
- c) nadzór przyrodniczy nad budową tunelów pod torami i przebudową ul. Klepackiej.

Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.

- a) dzierżawa od Mazurskiego Parku Krajobrazowego 30,00 ha gruntów na terenie użytku ekologicznego „Sątopy-Samulewo” oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,
- b) dzierżawa 33,28 ha gruntów od Gminy Białowieża w dolinie rzeki Narewka zlokalizowanych na terenie Natura 2000 Puszcza Białowieska oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,
- c) dzierżawa 18,44 ha gruntów od osób prywatnych na terenie Natura 2000 Puszcza Knyszyńska celem kształtowania żerowisk orlika krzykliwego.

– Ochronę czynną ptaków, ich lęgówisk, żerowisk, miejsc koncentracji w trakcie wiosennej i jesiennej migracji oraz miejsc zimowania:

- a) rehabilitacja i wypuszczanie na wolność po udzielenie pomocy weterynaryjnej osłabionych ptaków oraz przekazywanie do specjalistycznych ośrodków rannych ptaków dostarczonych do Sekretariatu PTOP w Białymstoku,
- b) transport rannych bocianów z obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska do ośrodka rehabilitacji w Bukwałdzie.
- c) realizacja projektów:

WOJ. WARMIŃSKO – MAZURSKIE

„Ochrona wybranych gatunków ptaków strefowych na 4 obszarach Natura 2000 w północno – wschodniej Polsce”

Termin realizacji: od 01.01 – 31.12.2019

Finansowanie projektu: Unia Europejska w ramach Funduszu Spójności, działanie: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, oś priorytetowa: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Instytucja wdrażająca CKPŚ), Vogelschutz-Komitee e.V. oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Olsztynie i w Białymstoku.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- przygotowywanie dokumentacji przetargowej,
- przeprowadzenie monitoringu stref w 4 obszarach Natura 2000 - trzeci sezon, w tym poszukiwanie nowych stanowisk ptaków strefowych objętych projektem,
- remont ogrodzeń wokół pastwisk na odcinku 3500 m,

- opracowanie raportu podsumowującego projekt,
- zakup poskromu do obsługi bydła.

„Ochrona rybitw i mew w północno-wschodniej Polsce”

Termin realizacji: od 01.04- 31.12.2019

Finansowanie projektu: Unia Europejska w ramach Funduszu Spójności, działanie: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, oś priorytetowa: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Instytucja wdrażająca CKPŚ),

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- wyłonienie wykonawców do obsługi zadań: prawnik, dostawa paliwa do samochodu służbowego, produkcja filmu, budowa zastawek wlotowych do napełniania i regulacji wody w stawie w Nerwiku,
- budowa i montaż 70 platform dla rybitw czarnych,
- uzyskiwanie pozwoleń administracyjnych do budowy sztucznych wysp, rozbudowy wyspy i bagrowania trzciny,
- zakup: kajaka, komputera z oprogramowaniem, materiałów biurowych,
- ręczne koszenia sztucznych i naturalnych wysp, na których gniazdują rybitwy i mewy.

Kampania „Ratuj Kwiecewo”

Termin realizacji: od 01.01. - 31.12.2019

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie strony internetowej www.ratujkwiecewo.pl,
- zbiórka środków finansowych na wykup gruntów na terenie Ostoi,
- bieżące uzgodnienia z lokalną społecznością

WOJ. PODLASKIE

„Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski”

Termin realizacji: od 01.01 - 31.12.2019

Finansowanie projektu: Komisja Europejska z Instrumentu Finansowego dla Środowiska LIFE oraz Vogelschutz-Komitee e.V., środki własne.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- wyłonienie wykonawcy w postępowaniu na dostawę i montaż strunobetonowych żerdzi wirowanych typu E wraz platformami pod gniazda bociana białego, dostawa budek i zabezpieczeń – etap IV,
- przeniesienie zagrożonych gniazd bociania białego na 78 nowych słupów z platformami pod gniazda i 2 platformy dachowe,
- montaż 36 sztuk zabezpieczeń na dachy, kominy i słupy energetyczne w starych i konfliktowych lokalizacjach po przeniesieniu gniazd bocianich,
- zabezpieczenie 20 gniazd przy pomocy podnośnika,
- zabezpieczenie dachów w sąsiedztwie ośrodka w ŁPKDN, przed przesiadywaniem i defekowaniem przez bociany już lotne, ale jeszcze będące pod opieką ośrodka,
- zakup i przekazanie do montażu PGE Dystrybucja S.A. 36 sztuk platform pod gniazda bocianie przeznaczone do zainstalowania na słupach elektroenergetycznych,
- oznakowanie przy pomocy znaczników FireFly (zakupionych przez PTOB) trzech kolejnych odcinków linii 110 kV przebiegających przez doliny rzeczne przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok,

- zabezpieczenie urządzeniami izolującymi bociany przed porażeniem (zakupionymi przez PTOB) ok. 100 słupów odłącznikowych i stacji transformatorowych przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok,
- realizacja działań promocyjno-edukacyjnych: wybudowanie wieży widokowej przez ŁPKDN w miejscowości Rakowo-Czachy, zorganizowanie konkursu fotograficznego i wystawy plenerowej w ŁPKDN, prowadzenie transmisji online z gniazda bocianiego, przeprowadzenie 5 spotkań z mieszkańcami terenów objętych projektem pn. "busłowe łapy", wykonanie po 1000 sztuk koszulek i kubków promocyjnych oraz 1500 egzemplarzy kalendarzy bocianich na 2020 r.,
- zorganizowanie w terminie 16-17 listopada 2019 r. międzynarodowej konferencji podsumowującej projekt oraz najnowszą wiedzę na temat bociana białego, w tym w szczególności zagadnienia dotyczące praktycznej ochrony gatunku,
- prowadzenie strony internetowej projektu oraz utrzymywanie webmapy prezentującej bazę danych GIS gniazd bociana białego,
- przeprowadzenie monitoringu sukcesu lęgowego bociana na terenie 9 obszarów Natura 2000 wraz z porównaniem dwóch metod liczenia: klasyczna vs. dron na wybranych gniazdach,
- typowanie elementów sieci elektroenergetycznej do zabezpieczenia,
- przeprowadzenie monitoringu skuteczności oznakowania linii wysokiego napięcia (110 kV) przy pomocy radaru ornitologicznego (kontrola po montażu zabezpieczeń),
- zakończenie oceny wpływu społeczno – gospodarczego planowanych działań na lokalną gospodarkę i społeczeństwo,
- zakończenie i podsumowanie monitoringu usług ekosystemowych,
- przeszkolenie pracowników projektu w zakresie obsługi programu QGIS,
- założenie 2 nadajników satelitarnych i 8 kompletów obrączek na zrehabilitowane bociany,
- tworzenie sieci z innymi projektami – wyjazd studyjny,
- promocja projektu w mediach.

„Czynna ochrona dubelta na terenie torfowisk i dolin rzecznych w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (PLB200003)”, nr umowy: POIS.02.04.00-00-0031/16

Termin realizacji 01.01 - 31.12.2019

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca - CKPŚ), dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, środki własne.

Zadania wykonane w ramach projektu:

- usunięcie 7 ha zadrzewień i zakrzaczeń z działki nr 768, obręb Mieleszki Kolonia – rezerwat przyrody Rabinówka,
- usunięcie 7,93 ha zadrzewień i zakrzaczeń z działek PTOB oraz wywiezienie biomasy, ręczne wycięcie pozostałości po usuniętych drzewach i krzewach, zrębkowanie biomasy i rozplantowanie jej na działkach, skoszenie i wyrównanie terenu kosiarką bijakową,
- odtworzenie poprzez wykoszenie kosiarką bijakową powierzchni 19,31 ha gruntów PTOB, obręb Kuryły,
- zakup dwóch poidel pastwiskowych dla koników polskich, wykonanie dwóch studni i montaż pomp na działkach 1777/4 i 1779/19, obręb Gródek,
- konserwacja ogrodzenia i powierzchni pod ogrodzeniem na działkach nr 1779/18 i 1779/19, obręb Gródek,
- remont drogi na dł. 1180 m – odcinek 920 m, na działkach nr 1783, 1779/12 obręb Gródek i odcinek 260 m, na działce nr ew. geod. 499, obręb Pieńki,

- remont drogi na dł. 2 220 m na działkach 5 i 25, obręb Kuryły oraz na działce nr 51, obręb Kuchmy,
- budowa przepustu piętrzącego na Rowie Oziablowskim na działce nr 550/1, obręb Pieńki,
- budowa 9 przepustów (w tym 2 PP – 4 w obrębie Kuryły, 2 w obrębie Oziabły, 1 w obrębach Kuryły i Oziabły, 1 w obrębie Kuchmy),
- budowa 3 przepustów na działkach nr 400/1, 50/4, obręb Żednia,
- przebudowa 10 istniejących przepustów piętrzących na działkach nr 1778 i 1773, obręb Gródek,
- likwidacja rowów na dł. 390 m na działkach nr 116 i 416/3, obręb Żednia,
- redukcja drapieżników poprzez ich odstrzał (lis, jenot, kuna),
- monitoring sukcesu gniazdowego ptaków siewkowych oraz sporządzenie raportu końcowego,
- monitoring lęgowych ptaków siewkowych (czajka, rycyk, krwawodziób, kszyk) oraz sporządzenie raportu końcowego,
- monitoring zmian warunków hydrologicznych na terenie realizacji inwestycji budowlanych oraz sporządzenie raportu końcowego,
- monitoring fitosocjologiczny na terenie realizacji inwestycji budowlanych oraz sporządzenie raportu końcowego,
- koordynacja strony internetowej projektu,
- organizacja 5 workcampów dla wolontariuszy w Stacji Terenowej PTOP w Kalitniku,
- przeprowadzenie zajęć edukacyjnych w 3 szkołach.

„Ochrona ptaków wodno-błotnych w Dolinie Górnej Narwi PLB200007”

Termin realizacji: od 01.01.2019 do 31.12.2019

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca CKPS), środki własne.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- utrzymanie zatrudnienia prawnika (na podstawie umowy zlecenia),
- zatrudnienie pracownika terenowego (na okres od maja do października),
- zakończenie i odbiór inwestycji: remont drogi dojazdowej na pastwisko o dł. 350 m na działce nr 1033, obręb Trześcianka, gmina Narew,
- zakończenie i odbiór inwestycji: budowa 5 wiat drewnianych dla zwierząt na pastwiskach,
- zakończenie i odbiór inwestycji: budowa 13 wodopojów poprzez odbudowę starorzeczy – naturalnych zbiorników wodnych,
- wykonanie dokumentacji formalno-prawnej budowy 6 brodów – uzyskanie pozwoleń na budowę,
- zakup fotopułapek (4 szt.),
- udział w wydarzeniach kulturalnych – stoisko promujące projekty,
- organizacja dwóch wycieczek Doliną Górnej Narwi (31 marca, 21 września),
- wykonanie 2 roll-upów promujących projekt,
- wykonanie filmu i albumu informacyjno-promocyjnego pt. „Wypas”,
- zatwierdzenie raportu końcowego monitoringu ornitologicznego na powierzchniach wypasowych (za lata 2017-2019),
- zatwierdzenie raportu końcowego monitoringu hydrologicznego (za lata 2017-2019),
- wykonanie nowych ogrodzeń na 3 kwaterach o powierzchni 52,28 ha, długość ogrodzenia 5,86 km,
- budowa 3 odłowni dla zwierząt,
- zapewnienie transportu koni na i z pastwisk,

- prowadzenie wypasu na 308 ha we współpracy z prywatnymi hodowcami (polska czerwona krowa, koniki polskie) oraz Stacją Badawczą PAN w Popielnie (koniki polskie),

Wszystkie wyżej opisane projekty zawierały zadania:

- prowadzenie rozliczeń, składanie sprawozdań finansowych,
- bieżące uzgodnienia, uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń, prowadzenie korespondencji.

Opracowanie i złożenie wniosków o dotację:

- LIFE 2019 Call for proposals for LIFE ACTION GRANTS:
 1. “Conservation of the endangered species and habitats of open areas in Białowieża Forest in Poland and Belarus – LIFE19 NAT/PL/000958” – wniosek nie otrzymał dofinansowania,
 2. “LIFE Under the UMBRELLA – A Multi-Species Umbrella for Wetlands Conservation” LIFE19 NAT/PL/000976 – wniosek nie otrzymał dofinansowania,
- RPO WP – Nabór nr RPPD.06.03.00-IZ.00-20-001/18
 1. „Ośrodek Edukacji Przyrodniczej - pośród puszczy, bagien i rzek Podlasia”, nr wniosku: RPO.06.03.00-20-0026/19 – wniosek nie otrzymał dofinansowania
- KSOW – konkurs nr 3/2019
 1. „Promocja hodowli konika polskiego” nr projektu: ROR-II.3053.3.25.2019 – wniosek oceniony pozytywnie, nie wybrany do realizacji ze względu na brak dostępnych środków,
- Projekt OTOPI, w którym PTOP jest partnerem “Białowieża – cracking the stalemate and restoring Europe’s last remaining lowland primeval forest” otrzymał dofinansowanie, zaplanowano w nim ekspertyzy hydrologiczne dotyczące kontynuacji remandryzacji rzeki Narewki, odbudowy systemu retencji wody w Puszczy Białowiejskiej oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i rządowymi z białoruskiej części Puszczy Białowiejskiej.

Otrzymane nagrody i wyróżnienia:

- nagroda im. prof. Janiny Wengris przyznawana przez Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego za osiągnięcia w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego w kategorii” podmiot zbiorowy” w VI edycji konkursu,
- EKOLAUR POLSKIEJ IZBY EKOLOGII 2019 w 18. edycji konkursu w kategorii: Całokształt działalności na rzecz ochrony środowiska.

– **prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,**

- a) prowadzenie zabiegów ochronnych poprzez użytkowanie rolnicze ok. 1020 ha gruntów stanowiących własność PTOP oraz dzierżawionych, przy wykorzystaniu dopłat obszarowych i z tytułu realizacji programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego:
 - przygotowanie wniosków do ARiMR,
 - zlecenie koszeń,
 - wyznaczanie i okazywanie powierzchni,
 - odbiór prac,
 - zagospodarowanie biomasy;
- b) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą polskiej czerwonej krowy w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) tj. w największej kolonii lęgowej bociana białego w Polsce, w tym: utrzymanie łąk i pastwisk: włókovanie, bronowanie, koszenie, wykaszanie niedojadów oraz naprawa ogrodzeń, ogłowienie wierzby, przycięcie drzew owocowych;

- c) prowadzenie gospodarstwa rolnego z wypasem w dolinie Górnej Narwi (w zakresie poza projektem CKPS), w tym współpraca z hodowcami bydła w Janowie i Zawykach, poprzez prowadzenie wypasu na powierzchni ok. 30 ha i współpraca z hodowcą krowy polskie czerwonej,
- d) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą konika polskiego w Kalitniku (woj. podlaskie), w tym:

- zimowe karmienie (84 konie zima 2019/2020) i naprawa ogrodzeń, pojenie,
- bieżąca obsługa weterynaryjna, dwukrotne odrobaczanie, leczenie i korekty kopyt,
- bieżąca praca z końmi w celu ich bezpiecznej obsługi,
- współpraca z Wojewódzkim Związkiem Hodowców Koni w Białymstoku w zakresie przygotowywania dokumentów (w tym do dopłat), wydawania paszportów i licencji, opisu źrebiąt,
- udział 23 klaczy w Programie Ochrony Zasobów Genetycznych,
- przygotowywanie koni do licencji służącej wpisaniu klaczy do Księgi Hodowlanej Konika Polskiego,
- przeprowadzenie tzw. próby dzielności 7 klaczy (Lecicha, Ninecja, Teska, Nasturcja, Nantanka NB, Bernika NB, Nornica NB) stanowiącej wymóg realizacji Programu Ochrony Zasobów Genetycznych,
- prowadzenie wypasu poza Kalitnikiem na pastwiskach w: Gródku, Białowieży i Ancutach, Koźlikach, Trześciance;
- współpraca z hodowcami koników polskich należących do PTOB w Downiewie (3 konie), Ancutach (średnio 6 koni), Witowo (1 ogier),
- współpraca z hodowcami koników polskich m.in.: Roztoczański Park Narodowy, Państwo Niedbalscy (Ruciane Nida),
- wymiana ogiera hodowanego w Ancutach z Tors na Brego,
- sprzedaż (14), wymiana (1) i zakup (7) koni,
- organizacja szkoleń z obsługi koni dla pracowników i wolontariuszy,
- udział w projektach badawczych dotyczących konika polskiego realizowanych przez: Instytut Zootechniki PIB w Balicach, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
- organizacja praktyk studenckich wydziału weterynarii i zootechniki Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie,
- organizacja wolontariatu i prac społecznych w oparciu o Zespół Roboczy PTOB ds. hodowli konika polskiego,
- prowadzenie bloga „Zespół Roboczy ds. hodowli koników polskich (<http://koniki-polskie.wix.com/ptop>)” oraz strony FB „Konik polski – hodowla Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków”.

- **edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowaną poza wyżej opisanymi projektami:**

- a) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji:

- monitoring kolonii czapli białej na obszarze woj. podlaskiego i warmińsko-mazurskiego,
- monitoring kolonii gawrona w Białymstoku (8 sezon),
- monitoring sukcesu lęgowego bociana białego z wykorzystaniem drona,
- inwentaryzacja bociana białego i monitoring sukcesu lęgowego na 9 obszarach Natura 2000 (ok. 2500 gniazd),
- badania telemetryczne bocianów rehabilitowanych w ośrodku rehabilitacji dla zwierząt,
- recenzowanie artykułów naukowych, np. dla czasopisma „Ptaki Podkarpacia”, „Naturalia”, „Chrońmy Przyrodę Ojczystą”, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody”, „Transportation Research Part: D”,

- badania telemetryczne orlików krzykliwych w Ostoi Warmińskiej, Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, Puszczy Knyszyńskiej, Puszczy Białowieskiej,
- badania nad wagą gniazd bociana białego,
- badania owadów zasiedlających gniazda bociana białego,
- badania piskląt bociana białego pod kątem występowania bakterii *Acinetobacter baumannii*,
- badania glebowe gniazd bociana białego,
- badania różnorodności gatunkowej i ilościowej ptaków wokół zasiedlonych i niezajętych gniazd bociana białego,
- badanie nad postrzeganiem ochrony przyrody i krajobrazu przez w kontekście bociana białego,
- badania nad żerowaniem bociana białego z krowami,
- publikacja prac przez pracowników pod afiliacją PTOP:

Naukowe:

Zbyryt A. 2019. Numbers and distribution of breeding population of the Great Egret *Ardea alba* in Poland. *Ornis Polonica* 60: 235–244.

Zbyryt A., Kapowicz E., Linowski S., Włodarczyk M. 2019. Efektywna metoda ograniczenia śmiertelności ptaków o dużych rozmiarach ciała na liniach napowietrznych SN. *Wiadomości Elektrotechniczne*, 5: 74-77.

Popularnonaukowe:

Zbyryt A. Drony – zagrożenie czy szansa w badaniach i ochronie ptaków? *Ptaki Polski*, 2: 18-21.

Łączna liczba punktów za publikację określone przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego: 106.

- b) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach:
- organizacja wraz z Wydziałem Biologii Uniwersytetu w Białymstoku cyklu 4 spotkań „PO-POŁUDNIOWA KAWKA Z MLEKIEM”, w trakcie której przedstawiciele PTOP wygłosili 3 prezentacje:
Bocian biały - czy wiemy o nim już wszystko?
Po co ptakom ogrodzenia?
Powrót białej damy, czyli ekspansja czapli białej w północnej Europie
 - organizacja wraz z Wydziałem Biologii Uniwersytetu w Białymstoku spotkania z Jackiem Karczewskich, autorem książki „Jej wysokość gęś”,
 - wygłoszenie 2 prezentacji w Biebrzańskim Parku Narodowym na spotkaniu poświęconym dokarmianiu ptaków: Kontrowersje wokół dokarmiania ptaków, Zasady prawidłowego dokarmiania ptaków,
 - uczestniczenie w grupie roboczej planowanej na wrzesień 2020 roku konferencji naukowej wspólnie z UwB pt. „Science in Practice”,
 - członkostwo i udział w pracach Komitetu ds. zderzeń statków powietrznych ze zwierzętami,
 - członkostwo i udział w pracach Komitetu Sterującego projektu LIFE15 NAT PL000819, LIFEPandionPL,
 - udział w naukowych konferencjach ogólnopolskich (np. „Zacząło się od Tatr – Ochrona polskiej przyrody w 150 lat od wprowadzenia ochrony gatunkowej kozic i świstaków, i 100 lat od ustanowienia Państwowej Komisji Ochrony Przyrody, na UJ w Krakowie czy Międzynarodowa Ochrony Rybołowa w Warszawie).

- c) promowanie i upowszechnianie wiedzy:
- prowadzenie zajęć z dziećmi w żłobku, przedszkolach i szkołach podstawowych, Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym, Szkoła Podstawowa nr 46 Specjalna w Białymstoku
 - patronat nad konkursami ornitologicznymi organizowanymi w przedszkolach i w szkołach podstawowych w Białymstoku i w kraju (Kłobuck),
 - reprezentowanie i promocja PTOB na Ptasim Pikniku w Krynicy Morskiej,
 - wsparcie udziału członkiń PTOB w Rajdzie Ptasarzy 2019,
 - organizacja zjazdu członków PTOB i sympatyków ptaków w Białowieży,
 - wydanie Biuletynu Informacyjnego PTOB,
 - organizacja akcji wolontariackiej „Sadzenie żywokołów” w Kwiecewie,
 - prowadzenie w Stacji Terenowej PTOB ogrodu kwiatowego dla owadów,
 - przeprowadzenie zajęć dla grup szkolnych i innych w stacji terenowej w Żywkowie,
 - prowadzenie stron internetowych www.ptob.org.pl oraz www.ratujkwiecewo.pl promujących ptaki oraz ideę ich ochrony,
 - prowadzenie witryn PTOB, Bociania Wieś Żywkowo, Ratuj Kwiecewo, Konik polski - hodowla Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Kalitnik – Stacja Terenowa PTOB na portalu społecznościowym Facebook,
 - prowadzenie blogu nt. prowadzonej przez PTOB hodowli konika polskiego <http://koniki-polskie.wix.com/ptob>,
 - współpraca z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi, np. z: PAP, Gazetą Wyborczą, Radiem Białystok, Radiem „Czwórka”, Radiem TOK FM, TVN, TVN24, TVP, TVP Białystok, TVP Olsztyn, Radiem Olsztyn, Polsat, Polsat News i wieloma lokalnymi portalami informacyjnymi;
 - udział w 9 Białostockim Tygodniu Czytania Dzieciom w przedszkolach i szkołach połączonym z promocją Towarzystwa i działań realizowanych przez nas na rzecz ochrony ptaków,
 - działalność Zespołu Roboczego ds. hodowli konika polskiego poprzez organizację wolontariatu i szkolenia osób pracujących z końmi.

d) realizacja projektów:

Centrum Edukacyjno - Informacyjne w Żywkowie

Termin realizacji: 01.05-30.09.2019

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie punktu informacji przyrodniczej.
- **współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOB:**
 - a) Uniwersytet w Białymstoku,
 - b) Uniwersytet Wrocławski,
 - c) Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie,
 - d) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
 - e) Uniwersytet Gdański,
 - f) Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne,
 - g) Instytut Zootechniki (Państwowy Instytut Badawczy),
 - h) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
 - i) Instytut Biologii Ssaków PAN,
 - j) Biebrzański Park Narodowy,
 - k) TP Bocian,

- l) TP Dubelt,
- m) Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi,
- n) Polski Związek Hodowców Koni,
- o) Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN,
- p) Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN,
- q) Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
- r) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Pracownia Hodowli Koni,

3.

Działalności gospodarczej Towarzystwo nie prowadzi.

4.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2019 wyniosło 15 osób zatrudnionych na umowę o pracę, w tym: dyrektor Sekretariatu PTOPI, księgowa oraz kierownicy projektów, zarządcy, asystenci i pracownicy techniczni.

2 studentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego Uniwersytetu w Białymstoku odbyło praktyki zawodowe w PTOPI.

Wyplacono gratyfikacje jubileuszową pracownicy Gabrieli Kułakowskiej w związku z 10-leciem pracy w PTOPI.

Towarzystwo nie nabyło żadnych obligacji ani udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

W roku 2019 zakupiono, wybudowano poza realizowanymi projektami środki trwałe:

- a) oczyszczalnia ścieków przy stacji PTOPI w Białowieży.

5.

W 2019 roku PTOPI składało:

- deklaracje miesięczne VAT - 7, a na zakończenie roku PIT-4R, PIT-8AR, CIT-D, CIT-8 i CIT-8/0,
- deklaracje na podatek rolny, leśny i od nieruchomości,
- informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

6.

W 2019 roku nie przeprowadzano kontroli realizowanych projektów.

Innych kontroli nie prowadzono.

Przeprowadzono badania bilansu za rok 2018.

Białystok 17.03.2020 r.

PREZES ZARZĄDU

Edyta Kapowicz

WICEPREZES

Miszo Kocew

CZŁONEK ZARZĄDU

Adam Zbyryt

CZŁONEK ZARZĄDU

Jadwiga Falkowska

CZŁONEK ZARZĄDU

Dominik Krupiński

CZŁONEK ZARZĄDU

Andrzej Gabiński

CZŁONEK ZARZĄDU

Sebastian Menderski

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY